

VERSLAG VAN HET BESTUUR 2021

Dit verslag is de jaarlijkse verantwoording van de gecombineerde besturen van de vereniging Genootschap “Oud Katwijk” (het genootschap) en de Stichting Katwijks Museum (het museum). Beide rechtspersonen zijn verenigd in het Katwijks Museum. Het volledige jaarverslag is te raadplegen op de website en ligt voor eenieder ter inzage op de leestafel in de Blommerszaal van het museum.

De doelstelling van het Genootschap “Oud Katwijk” is “Het bewaren, onderhouden en waar zinvol verder uit te breiden van alles wat te maken heeft met de geschiedenis van Katwijk. Dit te ordenen, te archiveren, te presenteren en te exposeren aan het publiek en hierover voorlichting en educatie te geven.” In haar jaarverslag rapporteert het bestuur van het genootschap aan de leden over het afgelopen verenigingsjaar. Verslag wordt onder andere gedaan van gestelde doelen, behaalde resultaten, bijzondere momenten en andere voor de leden relevante zaken.

De activiteiten van het Katwijks Museum en haar vrijwilligers werden het afgelopen jaar erg beïnvloed door de beperkingen van de Covid-19 epidemie. Dat heeft ook zijn weerslag in de rapportage van het bestuur. Maar gelukkig kende het jaar 2021 toch nog een groot aantal vermeldenswaardige zaken die aan de leden gerapporteerd kunnen en moeten worden.

Het jaarverslag van het Genootschap ‘Oud Katwijk’ bestaat uit de volgende onderdelen.

- Het jaaroverzicht. Dit geeft een opsomming van de ontwikkelingen en de belangrijkste gebeurtenissen en presentatie gedurende het verslagjaar 2021.
- Kwantitatieve informatie om een indicatie te geven van de betekenis van het Katwijks Museum.

HET JAAROVERZICHT

Ook in 2021 waren we als museum ruim zeven maanden in de ban van Corona en de daarbij behorende maatregelen inclusief de sluiting of zeer beperkte opening van het museum. Het liet zich eind 2020 al aanzien dat de in 2020 door de overheid opgelegde sluiting van het museum ook in 2021 zou voortduren. Maar dat het toch nog tot juni zou duren voordat het museum weer opengesteld kon worden voor bezoekers, was niet ingeschat. Maar in het voorjaar waren er dan toch lichtpuntjes en kon er naar een opening worden toegewerkt. Weliswaar met de nodige beperkingen die niet bevorderlijk waren voor een vrij en onbelemmerd bezoek, maar het Katwijks Museum was in ieder geval weer operationeel en de bezoekersstroom kwam weer enigszins op gang. Maar heel lang duurde deze vrijheid niet. Een nieuwe Covid-19 golf was al voorspeld en in november 2021 ging de deur voor de culturele instellingen zoals musea weer op slot.

Behalve het gemis aan bezoekers en het daarmee samenhangende verlies aan inkomsten, kwamen ook de activiteiten van vrijwel al onze werkgroepen stil te liggen. Alleen die vrijwilligers die vanuit huis konden werken zoals de werkgroep Genealogie, konden doorgaan met hun activiteiten. Al met al een bijzonder teleurstellende situatie. En ook hier geldt “Stilstand is achteruitgang”. Als een proces te lang stil staat is er weer veel extra tijd en energie nodig om het weer aan de gang te krijgen. Het is altijd weer afwachten of de vrijwilligers na een zo lange periode weer beschikbaar zijn en of ze geen andere interesses hebben ontwikkeld.

Vanzelfsprekend werd de toonstellingsagenda aangepast aan de ontstane situatie. De prachtige expositie “De kracht van Katwijk in de schilderkunst”, samengesteld uit de mooiste schilderijen van het genootschap “Oud Katwijk”, werd verlengd tot september 2021. De standaard collectie Bottema werd opnieuw ingericht. In oktober 2021 opende de expositie met werken van Cornelis (Kees) de Koning. Een fijnschilder met Rijnsburgse roots. De duur van deze tentoonstelling werd, in verband met de ‘corona sluiting’ verlengd tot mei 2022 om het publiek toch de gelegenheid te geven om deze fraaie verzameling realistische stillevens te kunnen bewonderen.

Wat niet werd beïnvloed door de Covid-19 pandemie, was de verrijking van de collectie van het genootschap met een hele serie kunstwerken. Met financiële steun van de Stichting Sponsorgelden Katwijks Museum konden een flink aantal bijzondere schilderijen worden aangekocht. Hieronder “De oude pastorie” van Hendrik Willebrord Jansen. In dit schilderij wordt gezien vanuit het oosten de achterzijde van de pastorie weergegeven met op de achtergrond de Andreas kerk. Verder het schitterende werk “De vangst” van Johannes Marius ten Kate waarop visloopsters met de visvangst worden afgebeeld. En bijzonder is ook een schilderij van Arnold Balwé. In een andere stijl dan de meeste werken uit onze collectie laat deze schilder de Andreas kerk zien met op de voorgrond een door een paard getrokken groentenkar.

En ook met steun van de Stichting Sponsorgelden Katwijk Museum werd het beeld “De Kleinhaalder” van de Belgische beeldhouwer Constantin Meunier verworven.

Ook particulieren schonken in 2021 kunstwerken aan het genootschap “Oud Katwijk”. Van mevrouw Maria Aleida Jol kregen wij het schilderij “De nettenboetsters” uit 1937 van Johannes Evert Akkeringa. En later in het jaar 2021 liet zij ons vier andere werken na. Een schilderij van David Adolphe Constant Artz met een voorstelling van een vrouw in Katwijkse dracht in duin. En verder drie werken van Bernardus Johannes Blommers.

En behalve de schenking van kunstwerken vonden ook heel veel andere gebruiksvoorwerpen met een Katwijkse geschiedenis hun weg naar het Katwijks Museum. Te veel om hier op te noemen. Maar wel vermeldenswaardig is een cloisonné versierde pendule met twee bijbehorende kaarsenstandaards. Voor de derde keer kwam deze set op een schoorsteenmantel van de voormalige rederswoning aan de Voorstraat 46 terecht. De eerste keer was omstreeks 1910 toen reder F.E. Meerburg dit stel had aangeschaft. En in 1984 werd het in bruikleen gegeven aan het Katwijks Museum bij de opening van het museum door Koningin Juliana. En nu in 2021 werd de klok en de beide kandelaars door een Katwijkse familie definitief geschonken aan het genootschap. Driemaal is scheepsrecht.

Een gegeven paard mag natuurlijk niet in de bek worden gekeken. Maar bij iedere schenking is het van belang dat zorgvuldig wordt beoordeeld of deze aanvaard moet worden. Opslag, onderhoud en veelal ook restauratie, spelen immers een steeds grotere rol. Dat is zeker aan de orde bij grotere objecten. Maar ook bij kleinere gebruiksvoorwerpen moet gekeken worden of wij daarvan al exemplaren in onze collectie hebben. Eenmaal aanvaard is een museum immers gehouden aan de LAMO-regeling en kunnen de objecten niet meer eenvoudig worden afgestoten.

Met ingang van 1 januari 2022 is de inname procedure daarom anders ingericht. Zo worden er duidelijke afspraken gemaakt met de schenkers en komen de objecten eerst in een ontvangstdepot voordat voor dat er definitief wordt besloten om het object aan te nemen. Het bestuur is ook voornemens om het collectieplan te verduidelijken en aan te scherpen.

In 2021 heeft het genootschap “Oud Katwijk” ook een omvangrijke en kwalitatief hoogwaardige collectie van ruim 2000 ansichtkaarten gekocht van de erven van een Katwijkse verzamelaar. Deze gedreven verzamelaar had in 30 jaar tijd een bijzondere verzameling opgebouwd met als hoofdthema Katwijk aan Zee. Deze collectie is een grote aanvulling op het ruim 2500 grote ansichtkaartenarchief van het genootschap. Het is het voornemen van het bestuur om deze collectie

digitaal inzichtelijk te maken, zodat geïnteresseerden en bezoekers digitaal door de collectie kunnen “bladeren”.

Met succes werd in 2021 een projectplan ingediend bij het Kickstart Cultuurfonds. Met de aanzienlijke financiële ondersteuning van dit fonds werden een aantal ICT projecten gerealiseerd.

- De website van het Katwijkse Museum werd uitgebreid met een reserverings- en on-line ticket module.
- Aanleg van een WiFi netwerk zodat in het gehele museumgebouw bereik is.
- Een interactief informatiesysteem werd geïmplementeerd o.b.v. QR-code techniek. Hiermee kan een bezoeker met zijn eigen smartphone of tablet informatie krijgen over de gepresenteerde collectie. Dit ter vervanging van het verouderde en aanvervangende AudioGuide systeem.
- In de Rabobankzaal werd het projectiescherm vervangen door een groot touchscreen. Het uiteindelijke streven is om deze ruimte geschikt te maken als video-, film-, en interactieve educatiezaal.
- Bij de ontvangstbalie is een informatiescherm geplaatst om bezoekers beter en duidelijker van informatie te voorzien
- In de Blommerszaal is een touchscreentafel geplaatst die gebruikt gaat worden voor ouderen en jeugdeducatie

In 2021 is de werkgroep QR-code gestart met het samenstellen van de inhoud van het interactieve bezoekersinformatiesysteem. In eerste instantie gebaseerd op de onderwerpen van het oude AudioGuide systeem. Maar de voorziening is zodanig flexibel dat er middels een QR-code ook over individuele objecten uit de collectie uitleg kan worden gegeven.

Zoveel mogelijk wordt de informatie ook in het Engels en in het Duits aan de bezoekers aangeboden. En ook nog bruikbare geluidsbestanden uit het AudioGuide systeem kunnen middels de QR-code worden beluisterd. En daar waar nodig worden nieuwe teksten ingesproken. Het schrijven van de teksten en het selecteren van relevante bijbehorende foto's is een arbeidsintensief proces. Maar het grote voordeel van dit interactieve informatiesysteem is dat de inhoud van het systeem zonder inhuur van externen door de eigen vrijwilligersorganisatie kan worden onderhouden.

Ook in 2021 is er een projectgroep gestart met als opdracht om alle objecten van het Katwijkse Museum op een eenduidige wijze te registreren in de museumdatabase TMS (The Museum System). De objecten van enkele deelcollecties zijn nog niet of gedeeltelijk geregistreerd in andere applicaties of op een analoge wijze. Inmiddels zijn alle geëxposeerde objecten opnieuw gefotografeerd en de beschrijvingen aangevuld. Het streven is erop gericht om ook de gegevens uit de overige deelcollecties in 2022 te importeren in TMS.

Na de uitbreiding van het depot van de kunstcollectie in 2020, zijn alle schilderijen in het depot herschikt en zijn de locatiegegevens toegevoegd aan het betreffende record in TMS. Een volgende stap bij de optimalisatie van de objectregistratie is het digitaliseren van bijbehorende relevante documenten zoals schenkingsakten, aankoopnota's, conditierapporten, bruikleenovereenkomsten, enz. Deze bevinden zich veelal nog in mappen en ordners op verschillende plekken in het museum. Door het koppelen van deze digitale bestanden aan het betreffende TMS-record is de achterliggende informatie van een museumobject sneller en beter inzichtelijk.

De nieuwjaarsbijeenkomst voor de vrijwilligers kon ook in januari 2022 geen doorgang vinden. Het in stand houden van de band met de vrijwilligers is voor het bestuur uiterst belangrijk. Voor de 180 vrijwilligers van het Katwijkse Museum werd een kleine kersttuintje samengesteld. Vrijwel alle vrijwilligers kwamen het presentje persoonlijk ophalen in de hal van het museum. Vooral voor de beheerders van het museum was het daarbij plezierig om iedereen weer even te zien.

Terugkijkend heeft het jaar 2021 niet gebracht wat het bestuur hoopte dat het zou brengen. Maar toch zijn wij trots op datgene wat ondanks alle beperkingen toch door de vrijwilligers van het genootschap en de medewerkers van het museum tot stand is gebracht. Het bestuur spreekt dan ook zijn dank uit voor de inzet van de vrijwilligers en de beheerder met zijn collega's.

Katwijk, 1 juni 2022

Het bestuur:

Cor Zwaan, voorzitter

Maarten van der Plas, secretaris

Arie de Vreugd, penningmeester

Jan van Beelen

Arie van Egmond

Agatha Haasnoot

Leo Roosjen